

EGZAMIN EKSTERNISTYCZNY Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI Z ZAKRESU LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH

WSKAZÓWKI DLA ZDAJĄCYCH

Co trzeba wiedzieć

Głównym celem nauczania podstaw przedsiębiorczości w liceum ogólnokształcącym jest wyposażenie uczniów bądź słuchaczy w taki zasób wiedzy i umiejętności, który umożliwi im rozumienie realiów gospodarki rynkowej oraz aktywne uczestnictwo w życiu społeczno-gospodarczym.

Podczas nauki tego przedmiotu poznaje się:

- rolę państwa i prawa, ale również zasady funkcjonowania gospodarki Unii Europejskiej i gospodarki światowej,
- istotę postaw i zachowań przedsiębiorczych,
- hierarchię potrzeb oraz sposoby ich zaspokajania,
- istotę procesu motywacji oraz komunikowania się,
- motywacje związane z podejmowaniem pracy,
- specyfikę struktury i funkcjonowania gospodarstwa domowego,
- rolę planowania budżetu domowego,
- sposoby oszczędzania.

Ucząc się przedsiębiorczości, kształtuje się także umiejętności:

- dokonywania wyborów ekonomicznych,
- wykorzystywania zasad racjonalnej organizacji pracy,
- podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Wszystkie te elementy programu nauczania są trudne do samodzielnego opanowania. Przygotowując się do egzaminu eksternistycznego z podstaw przedsiębiorczości, należy więc wykorzystać różnorodne źródła informacji: podręczniki, literaturę ekonomiczno-społeczną, czasopisma, akty prawne oraz największą bazę – zasoby Internetu.

Gdzie warto zajrzeć

Dodatkowo warto zajrzeć do publikacji na stronie CKE przeznaczonych co prawda dla maturzystów, ale zawierających praktyczne informacje dla każdego ucznia. W zakładce „Biuletyny maturalne” należy otworzyć folder „Biuletyny maturalne dla uczniów” i odnaleźć publikacje: „Uczę się – i umiem”, „Stawianie celów. Co warto o tym wiedzieć?” oraz „Jak skutecznie zarządzać swoim czasem?”. Ponadto warto zajrzeć do następujących źródeł informacji:

1. Podręczniki

- Bielecka Maria, *Podstawy przedsiębiorczości. Podręcznik dla uczniów liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum*, Wydawnictwo ŻAK
- Biernacka Małgorzata, Korba Jarosław, Smutek Zbigniew, *Podstawy przedsiębiorczości. Podręcznik*, OPERON, 2007 r.
- Garbacik Katarzyna, Żmiejkó Magdalena, *Czas na przedsiębiorczość. Podręcznik*, Wydawnictwo Szkolne PWN
- Jakubowski Wojciech J., Maj Tadeusz, Załęski Piotr, *Podstawy przedsiębiorczości. Podręcznik dla liceów i techników*, Producent K. Pazdro
- Mikina Agnieszka, Sienna Małgorzata, *Przedsiębiorczość – klucz do sukcesu. Podstawy przedsiębiorczości dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum*, Wydawnictwo REA
- Nasiłowski Mieczysław, *Podstawy przedsiębiorczości*, Wydawnictwo: KEY TEX
- Sobiecki Roman (red.), *Podstawy przedsiębiorczości w pytaniach i odpowiedziach*, Wydawnictwo Difin
- Sobiecki Roman (red.), *Podstawy przedsiębiorczości. Poradnik praktyczny dla ucznia*, Wydawnictwo Difin
- Żurakowski Filip, *Podstawy przedsiębiorczości*, Wydawnictwo MAC EDUKACJA.

2. Literatura ekonomiczno-społeczna

- Aronson E., 2001, *Człowiek – istota społeczna*, Warszawa.
- Begg D., 1998, *Ekonomia*, Warszawa.
- Bień W., 2004, *Rynek papierów wartościowych*, Difin, Warszawa.
- Bień W., 2003, *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa.
- Drucker P.F., 2000, *Zarządzanie w XXI wieku*, Muza S.A., Warszawa.
- Drucker P.F., 2007, *Menedżer skuteczny*, MT Biznes; Warszawa.
- Gasiul H., 2006, *Psychologia osobowości. Nurty, teorie, koncepcje*, Difin, Warszawa.
- Gasler J., Witkowski Z., 2002, *Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej*, Toruń.
- Gierszewska G., Romanowska M., 2005, *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa, wyd. III.
- Głodowski W., 1999, *Bez słów. Komunikacyjne funkcje zachowań niewerbalnych*, Warszawa.
- Jaworski W. L., Krzyżkiewicz Z., Kosiński B., 1994, *Banki – rynek, operacje, polityka*, Warszawa.
- *Leksykon zarządzania*, 2004, Difin, Warszawa.
- Majchrzycka-Guzowska A., 1997, *Finanse w gospodarce rynkowej*, Warszawa.

- Nasiłowski M., 1998, *Ekonomia dla licealistów*, Warszawa.
- Ostaszewski Janusz, Tomasz Cicirko, Katarzyna Kreczmańska-Gigol, Piotr Russel, 2009, *Finanse spółki akcyjnej*, Wydawnictwo Difin
- Ostaszewski Janusz (red.), 2008, *Finanse*, Wydawnictwo Difin
- Pierścionek Z., 2003, *Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Polak Ewa, 2009, *Globalizacja a zróżnicowanie społeczno-ekonomiczne*, Wydawnictwo Difin
- Sudol St., 2006, *Przedsiębiorstwo*, PWE, Warszawa, wyd. III.
- Winch A., Winch S., 2005, *Negocjacje*, Difin, Warszawa.
- Wiszniewski A., 1994, *Jak przekonująco mówić i przemawiać*, Warszawa-Wrocław.

3. Czasopisma

- *Harvard Business Review Polska*
- *Personel*
- *Przegląd organizacji*
- *Organizacja i kierowanie*
- *e-mentor*
- *Puls Biznesu*
- *Parkiet*
- *Forbes*
- *Manager magazin*

4. Akty prawne dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, np.:

- *Kodeks spółek handlowych*
- *Kodeks pracy*
- *Kodeks cywilny*
- *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej*

5. Roczniki statystyczne GUS

6. Zasoby Internetu

- strony biznesowe: *Gazety Prawnej*, *Rzeczpospolitej*, *Gazety Wyborczej* lub *Dziennika*
- oficjalne strony polskich instytucji:
 - <http://www.mf.gov.pl> (Ministerstwo Finansów RP)
 - <http://www.negocjacje.gov.pl> (Internetowy Serwis Głównego Negocjatora)
 - <http://www.pte.pl> (Polskie Towarzystwo Ekonomiczne)
 - <http://www.stat.gov.pl> (Główny Urząd Statystyczny)
 - <http://www.nbp.pl> (Narodowy Bank Polski)
 - <http://www.gpw.com.pl> (Giełda Papierów Wartościowych)
 - <http://ferk.pl> (Fundacja Rozwoju Rynku Kapitałowego)
- oficjalne strony instytucji międzynarodowych:
 - <http://europa.eu.int> (Unia Europejska)
 - <http://www.ebrd.com> (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju) <http://www.imf.org> (Międzynarodowy Fundusz Walutowy)
 - <http://www.oecd.org> (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – OECD)

<http://www.unic.un.org.pl> (Ośrodek Informacji ONZ)

<http://www.wto.org> (Światowa Organizacja Handlu)

- strony tematyczne:

<http://nbportal.pl>

<http://biznes.onet.pl>

<http://newtrader.pl>

<http://firma.onet.pl>

<http://podatki.interia.pl>

<http://podatki.pl>

<http://www.abc.praca.pl>

<http://www.expander.pl>

<http://www.gazeta.pl>

<http://www.jobs.pl>

<http://www.lex.pl>

<http://www.money.pl>

<http://www.pesk.org.pl/ekonomia.html>

(Polityczno-Ekologiczno-Ekonomiczny
Serwis Konsumenta)

<http://www.portfel.pl>

<http://www.praca.interia.pl>

<http://www.praca.onet.pl>

<http://www.psychologia.edu.pl>

<http://www.strategor.pl>

<http://www.twojakariera.pl>

- inne:

<http://www.openlaw.pl> (rozbudowana baza polskiego prawa)

<http://www.pit.pl> (internetowy serwis podatkowy)

<http://www.e-gospodarka.pl> (gospodarka i finanse)

<http://www.nf.pl> (serwis dla przedsiębiorców)

<http://www.biznes-szkola.pl>

7. Publicystyka radiowo-telewizyjna

Co jest sprawdzane podczas egzaminu

Egzamin eksternistyczny z podstaw przedsiębiorczości prowadzony jest w formie pisemnej, trwa 120 minut. Zgodnie z informacjami zawartymi w informatorze, zadania zastosowane w arkuszu egzaminacyjnym z podstaw przedsiębiorczości sprawdzają:

- znajomość wiedzy w zakresie mikro- i makroekonomii, rynku pracy, prowadzenia działalności gospodarczej; znajomość terminologii i faktografii,
- umiejętność korzystania z różnorodnych źródeł informacji ekonomicznych,

- umiejętność posługiwania się terminologią i faktografią do opisu i wyjaśniania wydarzeń oraz zjawisk w gospodarce,
- umiejętność dokonywania syntezy swojej wiedzy, a więc przedstawiania i oceniania wydarzeń i procesów ekonomicznych,
- umiejętność praktycznego stosowania wiedzy podczas podejmowania decyzji na rynku towarów i usług, rynku finansowym, rynku pracy oraz podczas podejmowania działalności gospodarczej.

Test egzaminacyjny zawiera pytania otwarte i zamknięte, odnoszące się do wiadomości i umiejętności wymienionych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Wiadomości dotyczą znajomości różnych faktów, rozróżniania i stosowania pojęć, prawidłowości i teorii oraz przedstawiania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. Pomocny w utrwaleniu wiadomości może być słowniczek utworzony samodzielnie lub znajdujący się na końcu większości podręczników. Warto go przeczytać kilkakrotnie, aby każde słowo występujące w zadaniach testowych było zrozumiałe.